

Sjekkliste for egenrevisjon

52 OPPAL - FJØRFE

© Stiftelsen Norsk Mat
Versjon 2021.10

Spørsmål som krever dokumentasjon vises med symbolet

52.1 DYREHALDET

52.1.1 Er verksemda sertifisert?

Viss du sel levande fjørfe og/eller rugeegg, skal verksemda vere sertifisert av Mattilsynet. Dersom du alar opp fjørfe eller produserer egg til bruk i eiga verksemd, treng du ikkje sertifisering.

§ Krav

Forskrift om sertifisering av fjørfevirksomheter	Lovkrav
--	---------

52.1.2 Registrerer du vektutviklinga til dyra?

52.1.3 Gjer du noko for å sysselsetje frittgåande høner, slik at du førebyggjer åtferdsproblem?

Høner utforskar ved å hakke. For å hindre at hønene plukkar fjør av kvarandre eller utviklar andre åtferdsproblem, som hysteri og kannibalisme, må du syte for at hønene har nok å ta seg til. Du kan sysselsetje hønene med laust materiale som dei kan hakke, plukke og ete på. Dette kan du ordne ved å dele ut halm, høy, nytt strø, kråsstein, skjelsand og/eller heilt korn regelmessig. Også i innreidde bur er det viktig at strøet har eigenskapar som gjer at hønene får dekt hakkebehovet sitt. Det å bevare ei god fjørdrakt i flokken er viktig for dyrevelferda og for å halde eit lågt fôrforbruk.

§ Krav

Lov om dyrevelferd	Lovkrav
--------------------	---------

52.1.4 Overvakar du blodmidsituasjonen ved å ta middprøver og sende dei inn til Animalia for kontroll minst éin gong per innsett?

Blodmidd går ut over velferda til hønene, og kan vere plagsamt for røktaren. For å minske omfanget av, og helst fjerne, midten må du setje i verk koordinerte tiltak i heile verdikjeda. Viss du er oppalar eller eggprodusent, skal du overvake blodmidsituasjonen. Animalia har eit gratis overvåkingsprogram der ein kan bruke feller for å påvise midd. Ring Animalia på telefon 23 05 98 00, eller send e-post til fjorfe@animalia.no.

§ Krav

Middprogrammet	Bransjekrav
----------------	-------------

52.1.5 Har du sett i verk tiltak for å redusere eventuelle problem med blodmidd?

Viss du er oppalar og får påvist blodmidd i besetninga di, må du informere eggprodusenten så raskt som mogleg. Deretter må du i samråd med veterinæren for besetninga eller fagkonsulenten til varemottakaren setje i verk tiltak for å redusere talet på midd til eit minimum. Dette er for å hindre spreiring av blodmidd.

§ Krav

Middprogrammet	Bransjekrav
----------------	-------------

52.1.6 Informerer du eggprodusenten så tidleg som mogleg dersom du får påvist blodmidd?

Viss du er oppalar og får påvist blodmidd i besetninga di, må du informere eggprodusenten så raskt som mogleg. Deretter må du i samråd med veterinæren for besetninga eller fagkonsulenten til varemottakaren setje i verk tiltak for å redusere talet på midd til eit minimum. Dette er for å hindre spreiring av blodmidd.

52.1.7 Når du skal levere høner til ein eggprodusent: Gjev du eggprodusenten råd om korleis tilhøva skal leggjast til rette for at overgangen skal bli så gunstig som mogleg for hønene, og gjer du det i så fall minst éi veke før leveringsdagen?

Når du skal levere høner til ein eggprodusent, skal du minst éi veke før leveringsdagen gje eggprodusenten råd om korleis tilhøva skal leggjast til rette for at overgangen skal bli så

Svar		
Ja	Nei	Ikke aktuelt

gunstig som mogleg for hønene. Då må du minimum informere om fôr og temperatur i huset, og i tillegg fortelje om eventuelle avvik utover det normale.

52.1.8 Leverer du unghøner med deklarasjon?

Seinast når du leverer hønene, skal du gje eggprodusenten ein deklarasjon om hønene. Deklarasjonen skal opplyse om desse forholda ved oppalinga:

- daglengd
- lysstyrke
- dyretype
- talet på dyr
- klekkedato
- dødelegheit i oppalet
- eventuell koksidiosebehandling eller annan medisinsk behandling
- utførte vaksinasjonar
- salmonellaprøver i samsvar med forskrift
- blodmiddstatus
- gjennomsnittleg vekt og kor jamn flokken er i vekt (det vil seie del av hønene som er innanfor +/- 10 prosent av gjennomsnittleg vekt) i aldersperiodane 4–8 veker og 13–16 veker.

§ Krav

Dyrehelseforskriften	Lovkrav
----------------------	---------

52.1.9 Når du inngår salskontrakt med eggprodusenten – gjev du ei erklæring i kontrakten om at hønene har same alder og er ala opp hos deg?

I salskontrakten mellom deg og eggprodusenten skal du gje denne erklæringa om hønene: «Oppalaren garanterer at dei x tal leverte hønene har same alder og er ala opp hos underteikna.»

52.1.10

Melder du frå til eggprodusenten så tidleg som mogleg viss du ikkje kan overhalde erklæringa som er omtalt i punkt 52.1.9?

Dersom du ikkje kan overhalde erklæringa som er nemnt ovanfor (52.1.9) (det vil seie viss du leverer suppleringshøner som ikkje er frå eige oppal, eller viss du leverer høner med ein annan alder), skal du informere eggprodusenten så tidleg som mogleg. Eventuelle suppleringshøner må du levere med ein eigen deklarasjon.

52.1.11

Fører du journal over høner som du leverer frå deg, og lagrar du opplysningane i minst 5 år?

Når du sel eller gjev bort fjørfe, skal du føre journal som inneheld namn og adresser til sendarar og mottakarar, kor mange dyr som blei flytta, og når dei blei flytta. Du skal oppbevare opplysningane i minst 5 år og leggje dei fram når Mattilsynet ber om det.

52.1.12

Har du ein plan for funksjonstesting av nødstraumsaggregat?

Det meste i eit moderne fjørfehus er avhengig av straum. Eit straumbrot er ein kritisk situasjon som krev at du har nødaggregat. For å sikre at dette startar med ein gong, må du teste det jamleg.

Forskrift om hold av høns og kalkun seier mellom anna dette:

«Alle tekniske innretningar som har betydning for dyras velferd skal kontrolleres minst en gang daglig. Oppdages feil eller mangler skal disse straks rettes. Hvis dette ikke er mulig, skal nødvendige tiltak iverksettes for å beskytte dyra inntil utbedringer er foretatt. Dersom driften er avhengig av strøm for å ivareta dyras behov på en forsvarlig måte, skal det være tilgjengelig på strømaggregat ved strømbrydd.»

Svar		
Ja	Nei	Ikke aktuelt

§ Krav

Forskrift om hold av høns og kalkun	Lovkrav
-------------------------------------	---------

52.2 LEVERING AV UNGHØNER

52.2.1 Har dyra tilgang til vatn heilt fram til plukkinga startar?

Dyra skal ha tilgang på vatn heilt fram til dei blir plukka, av omsyn til dyrevelferd.

§ Krav

Forskrift om hold av høns og kalkun	Lovkrav
-------------------------------------	---------

52.2.2 Er det mogleg å blende porten og andre større lysopningar slik at det er mørkt nok i dyrerommet når dyra skal plukkast?

Dyra blir rolegare dersom du dempar lyset eller bruker blått lys. For å hindre at dagslys øydelegg denne effekten, bør du blende rundt portopningar og liknande.

52.2.3 Sikrar du at dyra blir plukka og bore skånsamt, og har du eller ein annan med ansvar for dyra oppsyn under plukkinga?

Dyra skal handterast skånsamt av omsyn til dyrevelferda. Korleis ein handterer dyra, kan òg påverke produktkvaliteten. Du som eigar, eventuelt den som røktar dyra for deg, har ansvar for å gje opplæring i korleis ein handterer dyra riktig.

Forskrift om hold av høns og kalkun (§ 5) slår fast at alle som tek del i den daglege drifta av dyrehaldet skal kunne handtere og stelle dyra på ein måte som sikrar god dyrevelferd. Dei skal òg kunne kjenne att teikn på dårleg dyrevelferd, og setje i verk tiltak der det er nødvendig. Fjørfe skal ikkje berast i eitt bein.

§ Krav

Forskrift om hold av høns og kalkun	Lovkrav
-------------------------------------	---------

52.2.4 Får personellet opplæring i riktig handtering av dyr?

Dyra skal handterast skånsamt av omsyn til dyrevelferda. Korleis ein handterer dyra, kan òg påverke produktkvaliteten. Du som eigar, eventuelt den som røktar dyra for deg, har ansvar for å gje opplæring i korleis ein handterer dyra riktig.

Forskrift om hold av høns og kalkun (§ 5) slår fast at alle som tek del i den daglege drifta av dyrehaldet skal kunne handtere og stelle dyra på ein måte som sikrar god dyrevelferd. Dei skal òg kunne kjenne att teikn på dårleg dyrevelferd, og setje i verk tiltak der det er nødvendig. Fjørfe skal ikkje berast i eitt bein.

§ Krav

Forskrift om hold av høns og kalkun	Lovkrav
-------------------------------------	---------

		Svar	
Ja	Nei	Ikke aktuelt	